

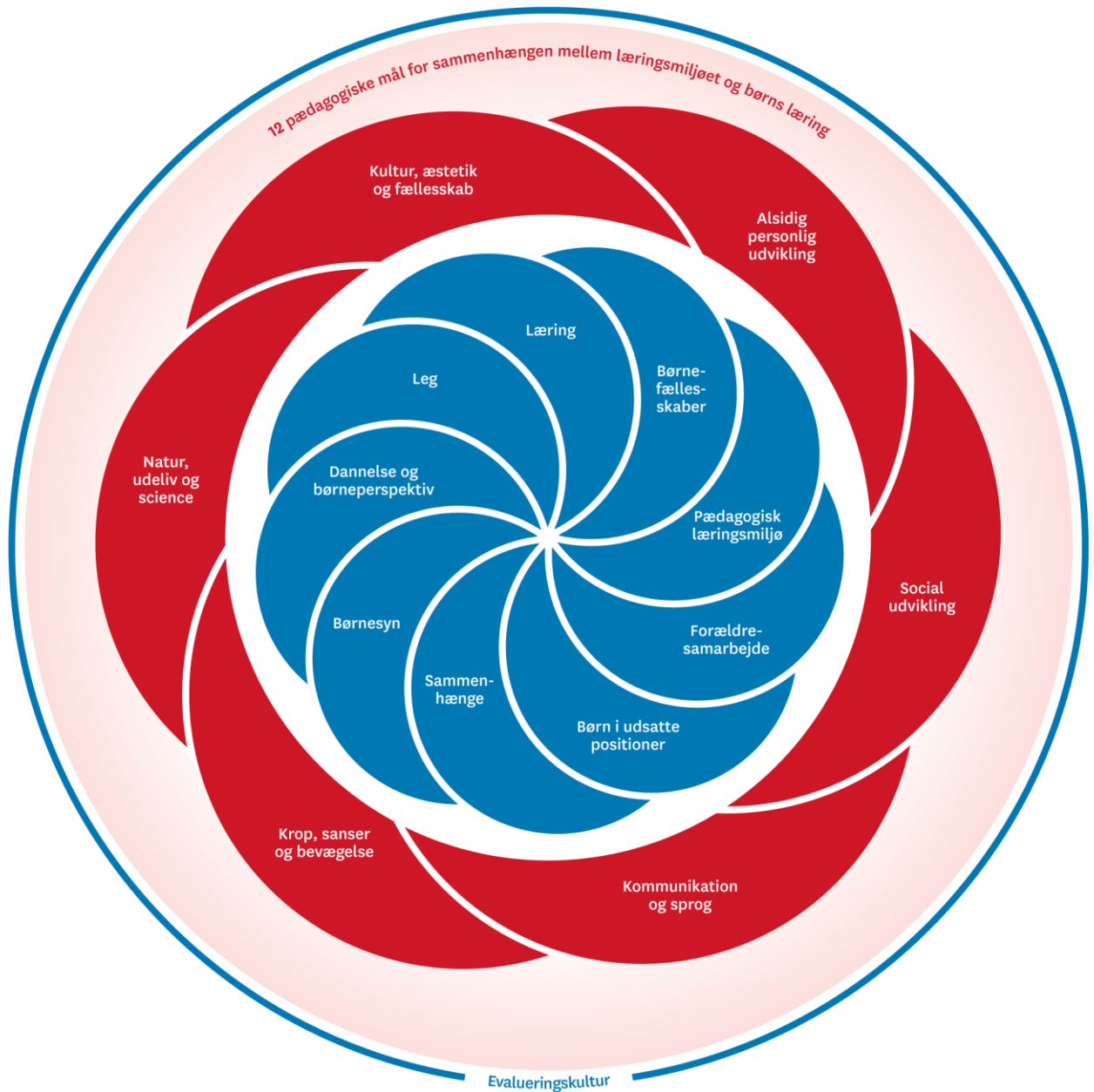
Børnehuset Strandhuse Læreplan for 2021-23

*"Lad dem lege i livstræets krone
Lad dem føle at livet er stort
Lad dem skue de blå horisonter og himmelhvælvingens port."*

Rammen for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Et fint overbliksbillede for det samlede pædagogiske arbejde

Børnehusets Strandhuses værdier

Værdierne vil I møde gennem hele læreplanen – med forskellig intensitet.

***Anerkendelse...* betyder i vores hus at:**

Børn oplever sig værdsatte.

Det betyder i praksis, vi vægter en differentieret og ressource orienteret tilgang fyldt med rummelighed, omsorg og respekt for det enkelte barns ønsker, behov og måde at gå til verden på.

***Deltagelse...* betyder i vores hus at:**

Børn har en ligeværdig plads i vores demokratiske liv med hinanden.

Det betyder i praksis, at vi gennem et tæt tilhørsforhold til stuen krydret med forskelligartede fællesskaber på tværs af køn og alder i hele huset, søger at give alle børn optimale muligheder for indflydelse og medbestemmelse på deres vej mod at mestre såvel vuggelivet såvel som børnehavelivet.

***Samhørighed...* betyder i vores hus at:**

Vi vil noget og vi vil det sammen

Det betyder i praksis, at vi har et åbent hus, hvor aktiviteter og traditioner skaber den trygge base, der giver os plads til at eksperimentere og indtage omverdenen.

***Professionalisme...* betyder i vores hus at:**

Vi har et stærkt fagligt engagement

Der betyder i praksis, at vi arbejder kontinuerligt for at sikre og forbedre kvaliteten i det pædagogiske arbejde såvel som på diverse samarbejdsfelter. Vi deler viden og udvikler pædagogikken gennem refleksion, fælles uddannelse, pædagogisk faglighed - og med vished om at vores forskellighed giver den nødvendige dynamik.

Læreplan 2021-23 er opbygget med afsnit af ord, billeder, praksisfortællinger. Det overordnede veksler mellem det konkrete. På hjemmesiden vil I kunne finde årets arbejdsplaner – som underpunkt til den samlede plan.

Held og lykke med læsningen

Børnehuset Strandhuses fakta

Børnehuset ligger i **et smørhul i det nordøstlige Kolding**. Strandhuse fungerer næsten som en landsby med skole, idrætsforening, spejdere, indkøbsmuligheder, museum og ikke mindst en rig natur i form af skov og fjord.

Vi er i 2023 normeret til **95 børnehavebørn og 10 vuggestuebørn i årsgennemsnit**. Børnene kommer fra lokalområdet, som er præget af ejerboliger, dog med et voksende antal andels- og lejeboliger. Et ressourcestærkt område, som også betyder at vi tildeles den **grundnormering**, der gælder i Kolding Kommune - samt et minimum af socioøkonomisk tilskud. Har vi børn med ekstra behov søges fra en begrænset fælles kommunal pulje.

Huset vi færdes i er fra firserne. Et tidligere fritidshjem udbygget med børnehavedel – og nu en vuggestueafdeling. Vi har flere aktivitetsrum i form af Dybet til de vilde lege indendørs; Værkstedet til de kreative aktiviteter; Junglen, hvor mindre grupper kan få ro til yoga, musik og bevægelse. Som sådan er vi et godt brugt hus med mange fine kroge. Vi arbejder kontinuerligt med at skabe små lærings og legerum i det store.

Vores legeplads er en af byens bedste. Kuperet, med vild natur, cykelbaner, indendørs sandkasse, vandbaner og flisearealer. Børnene udfordres dagligt på sanser og krop blot ved at bevæge sig rundt på matriklen. I vinterhalvåret ses en vis slitage efter mange års aktive børnekroppe. Men om sommeren og efteråret fremstår vi som en grøn oase – skyggefyldt med masser af gemmesteder. Legepladsen er uden for åbningstiden åben for lokalområdet.

Vores helt unikke tilbud er **dyrene**. Gedefolden med 3-4 geder; stalden, der huser kaniner og høns. Året rundt skal dyrene fodres, passes og nusses – i dagligdagen er det husets børn, der har den opgave på skift. I weekenden har familierne muligheden for at melde sig som dyrepassere. Dyrelivet giver os en ekstra dimension fra det helt stille med kaninerne over de flaksende høns og deres æg, til det sug i maven det kan give, når geder med horn og klove slippes løs på legepladsen og blander sig i børnenes leg. Noget af livet med dyr skal læres. I andre tilfælde åbner det op for sanser, empati og ansvar, som kommer mere umiddelbart.

Lærings- og børnesynet/leg og fællesskab

At skabe det optimale læringsmiljø for alle børn hele dagen og hver dag er en kæmpe inspirerende udfordring og det, det pædagogiske personale er sat i verden for. Vi bruger relationerne, rutiner, traditioner, praksisfællesskaber, dyrene, organisering af dag/uge/år, samarbejdet m. forældre, skole, nærmiljø, og andre samarbejdspartnere, vores faglige kompetencer og meget mere til at komme godt af sted. Enhver debat af vores ståsted, vores valg, vores og metoder hilses velkommen og er med til at berige hverdagen.

Børn skelner ikke mellem leg og læring. For dem er det et samlet flow på deres vej til at tilegne sig og forstå verden og at skabe sig en stadig større platform i tilværelsen

Læring sker der hele tiden. Så mangfoldig at vi aldrig helt kan få styr på og vide hvilken viden børnene tilegner sig. Der kan godt være situationer, hvor vi tror vi formidler væsentlig læring; men hvor børnene samler sekundære eller andre sidegevinster op. Vi kan forsøge at udstikke retninger og mål; men skal vide at børn lærer her og nu og på deres egen måde og at to børn kan uddrage forskellig læring af samme input/situation.

"Tilrettelæggelse" af børnelivet skal ikke alene ske ud fra et barneperspektiv. Det skal være en vekselvirkning mellem barnets/børnenes spor og det de voksne har på hjerte.

Den styrkede læreplan siger at "Læring i dagtilbud sker i en vekslen mellem bl.a. børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutinesituationer som fx frokosten.

Så derfor ser vi dagligdagen som fyldt med læring – vi skal lære af vores oplevelser med, beskrivelser og iagttagelser af dagligdagen, hvilken understøtning børnene skal have.

Vores rolle er at varetage "det hele menneskes - det hele barns læring".

Børnene skal rustes til at stå fast og sikkert i deres liv. For børn i vores aldersgruppe ligger hovedfeltet i læring på det personlige (følelsesmæssige), det sociale (venskaber, adfærd) og det kommunikative område. Mens de øvrige områder (natur, kultur, krop) skal hentes ind for at styrke, udvide, komplementere etc.

For Strandhuses børn skal have sikkerhed for, at når de starter deres skoleliv, så ved de, at de kan noget med andre mennesker. Samtidig med, at de begynder at få fornemmelsen af hvordan de skal uddrage den nødvendige læring i det virvar, der kan være i en klasse, på et fodboldhold eller i SFO'en.

Stærke og kvalitative fællesskaber er et godt grundlag for læringens mangesidige væsen.

At kunne tilegne sig læring i fællesskaber er en nødvendig forudsætning for børnenes fremtidige læring i livet. Alle børn har ret til at være en aktiv del af fællesskabet. De skal være deltagere de i vigtige demokratiske og læringsfyldte processer et børnehaveliv består af. Strandhuse børn indgår dagligt i mange forskelligartede fællesskaber. De store, hvor vi alle deltager; stuefællesskabet; fællesskabet omkring de igangsatte aktiviteter, interesse fællesskaber mellem få børn og 1 voksen og ikke mindst de fællesskaber børnene selv søger, skaber og finder værdi i.

Vi skal vide og forstå at andre centrale arenaer er i spil, hvoraf hjemmet er den største medspiller på børnenes trivsel, læring og udvikling.

Det er vores opgave at:

- Have for øje at alle børn **reelt er inkluderet i fællesskaber, der beforder og udfordrer.**
- Bibringe alle børn (uanset køn, alder og kunnen) **de optimale muligheder for at deltage med alt det de kan**
- Skabe et miljø, hvor det er **legitimt at yde efter evne** og hvor børn er **deltagere i differentierede fællesskaber**
- At **støtte op om de fællesskaber børn selv skaber, søger og finder værdi i.**
- At **give rum for at børn "fordøjer" de oplevelser de opsamler andre steder end hos os.**

Sådan lærer børn bedst

- Ved at de udforske og bruge krop og sanser.
- Ved at der er plads til fordybelser i leg såvel som i aktivitet.
- Gennem og i legen.
- Ved at de er en del af demokratiske processer og mærker deres egen indflydelse
- I sociale sammenhænge – gennem interaktion og kommunikation med andre
- Ved første hånds oplevelser (praktiske gøremål, have tingene i hånden...)
- Ved at have mulighed for gentagelser og øve sig.
- Gennem mestring af rutiner
- Ved at de undrer sig/stiller spørgsmål
- Ved at opleve nye ting/udfordringer
- Når de har eller får interessen/engagementet.
- Når vi stimulerer og bygger på børns nysgerrighed og giver plads til eksperimenter og afprøvning
- Ved at voksne tilrettelægger forskelligartede læringsrum/frie og er styrende ud fra det vi ser i børnegruppen
- Ved at voksne stiller spørgsmål
- Ved at voksne véd, at børn lærer på forskellige måder.
- Ved at være omgivet af spændende, engagerede og indlevende voksne

Praksiseksempel:

Meget skal erfares og læres, når man starter i børnehaven. Denne 3 årige dreng koblede nyt med noget han kendte i forvejen. Efter at have vasket hænder, skal de tørres i engangs servietter fra en holder på væggen. Han tager et stykke og et nyt stykke dumper ned. Han udbryder begejstret: "Lene, Lene den printer én mere ud!"

Børneperspektiv betyder, at børn skal have indflydelse på deres liv
--

At have indflydelse på eget liv er en menneskeret og således også en børneret. Børn skal inddrages i forhold, der vedrører dem selv og vi skal gøre os umage med at forstå og handle ud fra børnelivets mange facetter. Tilgangen skulle gerne kunne læses gennem læreplanens mange områder – specielt under **Børnemiljøvurdering**.

Nedenstående huskeregler skal vi praktisere:

- Vær nysgerrig på barnets oplevelse, og sørg for, at vores for-forståelser bliver udfordret.
- Forstå barnets udtryk i den kontekst, barnet er i – tid, sted, ting, mennesker og aktiviteten har betydning for det, barnet oplever og udtrykker.
- Brug nærvær og indlevelse i børnearbejdet og forstærk det med metoder, der afdækker, det vi ikke lige får øje på.
- Vær åben over for at forstå barnets forskellige udtryksformer – ikke kun de sproglige.
- Vær opmærksom på den ulige magtbalance mellem barn og voksen, og hvordan dine handlinger påvirker barnet og børnefællesskabet.
- Tilrettelæg en hverdag der sikrer indflydelse og åbenhed for børnenes input.

"Det kunne også betyde – retten til at blive en lille smule forkælet – når det at blive forkælet ex. indebærer nærvær med en voksen, der fletter håret – eller samværet med en god ven om noget, der er ren nydelse"

Legen

**Der er ingen læring mere effektiv end den, der bliver leget ind.
Legen i alle dens facetter og forskellighed har højeste prioritet i dagligdagen**

Legen er barnets dominerende aktivitet. Det er måden barnet med krop og psyke tilegner sig både den nære og den ydre verden på. I legen bringes elementer fra omverdenen og fra barnets indre liv i spil og bibringer barnet en øget forståelse for sammenhænge og dets egen rolle i disse. Derfor er legens væsen vores stærkeste kort – også i lærings øjemed.

- Leg er frivillig og på barnets præmisser – og i samspil med andre
- Leg er en totalsituation, der kan være altopslugende eller sporadisk med hoppen ud og ind af fantasi og virkelighed og hvor de 6 læreplanstemaer sammen med andre vigtige parametre som fantasi og nysgerrighed automatisk er i spil
- Leg giver plads til at barnet sætter sin egen dagsorden
- Leg er et frirum, der kan åbne op for indre følelser og tanker og bringe ting der er svært at tumle ud i fri luft.
- Leg er det første forsøg med samarbejde; lige fra spædbarnets dialoger med forældre til regellegene sidst i børnehavealderen
- Leg er rummet hvor virkelighedens/voksenlivets verden testes (rolleleg)

Det betyder, at....

- Der skal være legemuligheder ude og inde
- Legeredskaberne og legetøjet skal være af god kvalitet frem for kvantitet
- Legepladsens udfoldelses muligheder skal være optimale
- Der skal være tid og rum for leg
- Der skal være normer og regler omkring leg (den vilde leg, den stille leg etc.) der befordrer legens væsen
- Der skal til stadighed komme nye input/brændstof til legen via fortællinger, ture ud af huset, inddragelse af verden i vores dagligdag – så leg kan udvikle sig.
- Vi skal have øje for de fysiske rammers betydning for legens muligheder.
- Vi skal have øje for hvordan børn deltager i legen – at legitim perifer deltagelse kan være vejen til fuld deltagelse.
- Vi skal understøtte børns leg – den spontane og den selvorganiserede leg.
- Vi skal dokumentere legens læring.
- Vi skal have øje for legens indre liv, så det for alle børn er berigende at være med.
- Vores opgave er at udlede børnespor af den aktivitet, der er vigtigst i barnets liv.

Vores opgave er at skabe de rammer og betingelser legens flow – den frie såvel som den voksen initierede leg - har brug for. Så alle børn reelt har muligheder for at være fulgyldige medlemmer af legefællesskaber.

Inspiration:

Teorien om Nuzo/Vygotski – vores nærmeste udviklingszone.
Dion Sommer: Bottom up lærings princip.
Berit Bae og Anne Lise Scibbye og anerkendelse i praksis
Stern og domænetænkningen
Howard Gardners mange intelligenser
Etienne Wenger: Læring i praksisfællesskabet/mesterlæreprincippet
Hans Henrik Knoop og Csikzentmihaly's flowteori

Pædagogisk læringsmiljø

De fysiske rammer og det pædagogiske læringsmiljø

Børn skal møde et inspirerende og udfordrende læringsmiljø Følgende skal være fælles og bærende:

- Det skal være for børn – og i børnehøjde
- Det skal være funktionelt, tydeligt og overskueligt (hvert rum/sted har sin funktion og skal signalere det)
- Aktiviteterne skal afspejles i rum og på vægge

- Der skal være smukke steder/æstetik
- Der skal være magiske forundrings steder, der pirrer deres nysgerrighed

- Der skal signaleres hygge
- Der skal være foranderlighed, som kan skabes af både børn og voksne

- Der skal være sanseudfordringer

- Der skal være mange små legerum i de store rum
- Der skal være plads til ro og fordybelse

- Der skal være forskel på inde rum og uderum og brugen af disse
- Der skal være rum, der udfordrer fysisk og motorisk

Hvordan sikrer vi så det?

Gennem det sidste 1½ år har vi været en del af KIDS med hvad deraf følger for fokus på leg, udvikling og læring i det fysiske miljø ude og ind. I efteråret 2023 kommer tilsynet, der læner sig op af KIDS – så vi holdes til ilden 😊

Det er til stadighed en opgave at vedligeholde, variere og udvikle vores læringsmiljøer – hvad enten det er de fælles i huset eller det er på stuerne.

- Vi arbejder med børneinvolvering i begrebet "Parat til Leg
- Vi besøger andre institutioner for at se hvordan de griber det an
- Vi kan tage en runde med nabostue besøg med KIDS materialet i hånden og blikket rettet mod indretningen
- Vi tager ansvaret for de fysiske rammer op til vores hensigtserklæring for leg og læring

Den årlige runde skal ske i det store professionelle fag-fællesskab på tværs af husets grupper – og med KIDS materialet i hånden

"Rum" uden for børnehaven, tæller med som vores læringsrum. Her Idræt på Tværs i hallen.

"... at man, når det i sandhed skal lykkes én at føre et menneske hen til et bestemt sted først og fremmest må finde ham, der hvor han er og begynde der. Dette er hemmeligheden i al hjælpekunst."
Kierkegaard

Børn i udsatte positioner

**Plads til alle
Inklusion når det giver mening.**

Inklusion er fællesskabets pædagogik i et alment pædagogisk perspektiv. Vi arbejder - ud fra mange tilgange - metodisk med inklusion - i erkendelse af, at de bevægelser og processer vi er en del af er lige så mangesidig, som vi er børn og voksne. Derfor er denne del en delvis gentagelse af afsnittet med stærke fællesskaber.

Det er vores opgave:

- Have for øje at alle børn **reelt er inkluderet i fællesskaber, der beforder og udfordrer.**
- Bibringe alle børn (uanset køn, alder og kunnen) **de optimale muligheder for at deltage med alt det de kan.**
- Skabe et miljø, hvor det er **legitimt at yde efter evne** og hvor børn er **deltagere i differentierede fællesskaber.**
- At **støtte op om de fællesskaber børn selv skaber, søger og finder værdi i.**
- At **give rum for at børn "fordøjer" de oplevelser de opsamler andre steder** end hos os.

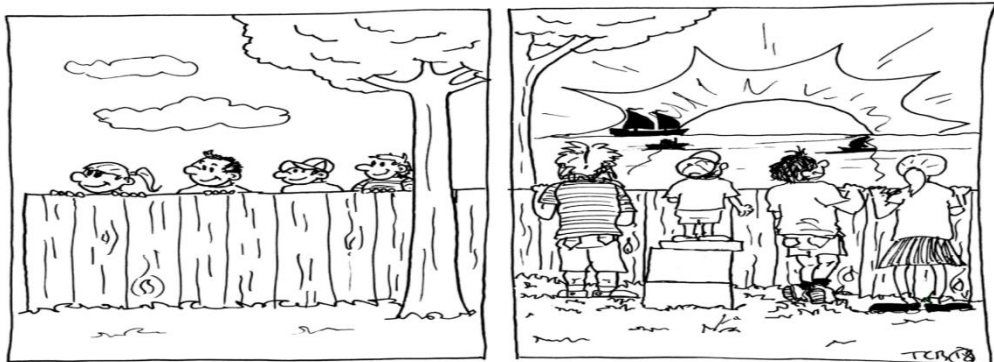
Praksiseksempel

Samlingen er en daglig tilbagevendende begivenhed, hvor der præsenteres forskellige sange, lege mm. Drengen her på 5 år har svært ved at være med i samlingen. Han bliver urolig og grædende. Vi lover ham, at det bliver en god samling og at den er meget kort. Han får at vide, hvad der skal ske i denne samling. Han får lov til at bestemme hvilken sang vi skal synge og hvilken leg, der skal leges. Hele tiden har en voksen øjenkontakt med ham. Han er med i hele samlingen og slutter af med at sige: "I morgen vil jeg gerne være med til samling igen."

Det betyder...

- At det er nødvendigt med en **fælles forståelse for begreber** som venskaber, fællesskaber, deltagelse og læring; det skal gøres gennem en kontinuerlig debat.
- Alle børn har **ret til at være en aktiv del af fællesskabet** og der skal være **respekt for at der er mange måder at deltage på** - og for **børns egne valg af fællesskaber.**
- At børn skal **opleve sig som deltagende** i fællesskabet. Wengers begreb legitim perifer deltagelse er også en måde at deltage på.

- At vores mange **differentierede fællesskaber skal være gode for det enkelte barn.**
- At det er i **relationerne børn og børn og barn voksen imellem** ting sker og rykker og det er her vores fokus skal være.
- At pædagoger er **praksisudvikler og kan gribe børns initiativer** – det kræver nærvær i børnelivet.
- At vi med **nysgerrighed og nytænkning** håndterer udfordringer.
- Den **nødvendige specialviden** anvendes sammen med **almen pædagogfaglig viden.**
- At **de fysiske rammer arbejder med** os i inklusionsarbejdet/i pædagogikken.
- At **vidensdeling** er vigtige faktorer i forståelsen af hvordan vi løser opgaven sammen
- At **struktur og rammer** er nødvendig. Men **impulsivitet** og at kunne fravige strukturen er lige så vigtig.
- At **inddragelse af forældre** sker så alle parter får ejerskab af opgaven.

For at blive helt skarp på inklusions tænkningen, er det vigtigt at have viden om det modsatte. Så derfor har vi arbejdet med hvornår og hvordan der sker eksklusion.

Det gør der...

- Når vi placerer fejlen hos barnet, bliver dømmende og mangler nysgerrigheden på at udforske sociale kontekster og relationernes betydning for barnets adfærd.
- Når vi placerer børn i fastlåste billeder/stereotyper og ikke undersøger barnets egen oplevelse af deltagelse.
- Når vi ikke reflekterer over egen pædagogisk praksis – men har autopilot løsninger.
- Når vi kun bruger pædagogisk energi på det vi selv igangsætter og ikke ser de fællesskaber børn selv skaber.
- Når det tværfaglige sker adskilt.
- Når vi fralægger os ansvaret for at være praksisudvikler og undlader at skabe de nødvendige rammer for alles deltagelse.
- Når vi kun tillægger vores egen oplevelser m. barnet værdi.
- Når vi ikke er nysgerrige og undersøgende på forskellige grunde til oplevet adfærd.
- Når vi ikke differentierer fællesskabet for at få fællesskabet til at løfte det enkelte barn.
- Når vores anerkendelse smutter og vi ikke formår, at stille ind på børns frekvens, at spejle børnene eller at skelne sig selv fra dem.

- Når de pædagogiske betingelser ikke er tilstede: Tilstedeværelse af fagkompetencer; Syn på børn, læring, trivsel og udvikling, Fælles forståelse begreber som venskaber, fællesskaber, deltagelse og læring.
- Når de organisatoriske betingelser ikke er tilstede: Normeringer, strukturer, opbygning, børnetal; muligheder for at kalde på hjælp; kultur, traditioner, vidensdeling; struktur contra impulsivitet.

Når almen pædagogik/vores viden ikke rækker, trækker vi på den faglige viden vores psykolog, talehørekonsulent, fysioterapeut, specialpædagoger eller pædagoger med støttmæssige funktioner kommer med. Inden deres hjælp rekvireres skal der ske diverse udredninger i form af redskaber beskrevet nedenfor.

Oversigt over de faglige værktøjer og metoder i Strandhuse

Børne- og uddannelses udvalget har netop foretaget en fælles analyse på metodedelen: "Tid til børnene". Vores metodevalg skal nu 1 gang årligt tages op til revision.

Metode/tilgange	Hvorfor	Hvornår
Børnefortællinger Praksis fortællinger GROW og KRAP redskaber Læringsmiljø analysen	Sikrer børneperspektivet Fokus på relation barn/barn og barn/voksen	Når der er behov for afdækning – altså ikke et must men muligheder
Børnelinalen	Sikre at vi har styr på de børn, der kræver lidt eller meget ekstra opmærksomhed.	1 gang årligt i sept. Handleplaner udarbejdes. Underretninger.
Relations skema	Synliggør og sikrer alle børns ret til gode voksenkontakter	1 gang årligt i forbindelse m. Børnelinalen
Sproglandkort	Overblik over den samlede børnegruppe	Bruges i forbindelse med en af de 2 årlige "nedfald" på vores sprogarbejde.
Kompetencehjulet	Afdækker det hele barn En fast del af det indstillingsarbejde der skal udføres inden indstilling til PPR Sprogscreening.	Sprogdelen på nystartede børn efter 3 mdr. Efter behov/v.tvivl laves hele hjulet
SPU	Kortlægger skoleparathed primært på det kognitive og sproglige område	Inden skolesamtaler, når vi skønner det giver mening
Inklusions værktøjer	Fælles brugte små og forskellige metoder sikrer at vi er inklusions vågne	
G-L-K	Enkel og handleanvisende evaluering metode	Løbende
LSP redskaber Sammenhængs-cirklen Tiltagsskemaet	Analyse, udvælgelse og tiltag Professionel lærings-fællesskaber	Løbende og i LSP sammenhænge

Indstillinger til ekstern hjælp foretages gennem indstillingsskemaer, som findes på Herkules/PPR eller på Intra – og altid i samarbejde med forældre.

Vores tværfaglige samarbejdspartner er også familieafdelingen. Ex. er det dem, der modtager underretninger på mistrivsel eller efter overgrebspakken.

At være fælles om noget, der er svært, gør at børn tør meget mere

Samarbejde med forældre om børns trivsel og læring

Vi har ingen tilbud om en decideret "læringsamtale". Det hænger sammen med det brede læringssyn, der er præsenteret først i læreplanen. Til gengæld så gør nedenstående sig gældende.

Traditioner og samhørighed.

Ligesom det er vigtigt, at have traditioner, der kun er for børn og personale – lige så vigtigt er det, at finde de traditioner, der **knytter båndet mellem børnehave og familie**. At forældre og bedsteforældre helt konkret er en del af børnenes liv, giver de første værdifulde oplevelser af, at **sammen kan vi gøre en kæmpe forskel**.

Hos os består det af:

Legeplads eftermiddag – hvor legepladsen får en omgang i maj/juni

Bedsteforældredag – hvor vi hygger sammen og tilplanter krukker med smukke blomster i maj.

Fællesspisning – hvor vi samles stuevis til medbragt mad til et fælles bufftbord I september.

Lucia optoget – en formiddag kun for de største børns forældre.

Lysfest – hvor vi mødes i mørket og drager ud for at finde Lysfeen i januar/februar.

Cirkus forestilling – hvor de kommende skolebørn skaber en forestilling til os alle.

Fotos, nyhedsbreve og opslag på Intra- dokumenterer oplevelser, stemninger, aktiviteter og samvær.

Samtaler og vejledning.

Dialogen om barnet er **omdrejningspunktet** for vores samarbejde. Samarbejdet skal være præget af gensidig loyalitet og tillid. Personalets faglighed kommer i spil sammen med forældrenes dybe kendskab til deres barn.

Det daglige møde – vores allervigtigste redskab. Små meddelelser fra begge parter er kittet til at få stykket 2 verdener sammen.

Opstarts samtale – inden barnets starter. Kimen til et godt samarbejde skal lægges. Både vores formidling af husets ånd og rytme og barnets liv og færdigheder hidtil skal være i centrum. Forældre skal have tillid til at deres dyrebareste kan overlades i vores varetægt.

Overleveringssamtaler med forældre og andre interessanter omkring barnets liv indtil nu/børn med specifikke udfordringer.

Intro samtalen efter 3 mdr. – hvordan er opstarten forløbet/oplevelsen af at være forældre i Strandhuse.

Behovssamtaler – som ordet siger, når enten forældre eller vi skønner det nødvendigt. Når vi laver kompetencehjul, SPU, handleplaner eller indstillinger til fysioterapeut, psykolog eller tale- hørekonsulent så er forældrene involveret – og også aktive i ex. handleplan.

Skolesamtaler – i oktober/november inden barnet indmeldes i skolen.

Forældremøder – 1 gang årligt opdelte el. samlede. Foredrag, det fællesliv i institutionen, det at være forældre eller valg til bestyrelsen vil være indholdet af disse møder.

Forældrebestyrelsen – er forældrenes andel i ledelsen på det principielle og overordnede plan.

Eksterne rådgivnings muligheder

- Sunde Børn/Sundhedscenter Kolding
- De utrolige år – et forældrekursus/Familiehuset
- Familiehuset – muligheder for anonyme samtaler
- Socialrådgivere i dagtilbud – konkret hjælp i akutte situationer
- Pædagogisk psykologisk rådgivning (Fysioterapeut, psykolog og tale-hørekonsulent)
- Home start

Forventninger til forældre – I forhold til børns trivsel og læring

- I afleverer et frisk og veludhvilet barn. Det er forudsætningen for at børnene kan lege og lære.
- Børnehave barnets madpakke skal være sund og nærende. Der skal være noget at arbejde på hele dagen.
- Øv gode toiletvaner – det giver frihed at have styr på den del.
- Jeres barns garderobe er jeres ansvar. Medbring tøj, der tydeligt er mærket med navn og som passer til årstiden. Det er sjovest at være et tørt barn i vådt vejr. En overskuelig garderobe gør det lettere for børn selv at kunne meget.
- I opfordres til at tage vare på mere end jeres eget barn. Bestyrelsen har udarbejdet en inklusionsfolder, der udleveres til alle v. opstart. Et lavpraksis eksempel på, at små ting har betydning for børns trivsel.
- Når I træder ind i huset, er jeres barn jeres ansvar. Så reagér på det barnet laver. Vi reagerer på det, vi vil have respekteret. Så ved børnene hvad de kan forvente.
- Brug og hold jer a jour med AULA
- Sig det til os, hvis vi gør noget, der undrer jer. På den måde undgår vi at misforstå hinanden.

Det sidste år i børnehuset og den røde tråd til glidende overgang og skole

Der skal etableres et skoleforberedende arbejde i vores læreplans ånd. De største børn skal have positive erfaringer med fællesskaber, turde møde nye udfordringer, kunne tage initiativ, fordybe sig, være vedholdende og nysgerrig over for verdenen, symboler, tal og bogstaver

Udgangspunktet for det sidste år er, at de største børn er fuldt ud kendte med Strandhuse livet. De behersker deres basis på de enkelte grupper og er nu parat til nye udfordringer.

Målet for arbejdet det sidste år i børnehuset:

- At deres ben skal blive stærke og faste at stå på, så de næste faser i deres liv kan mødes med robusthed.
- At de bliver en del af større fællesskaber på tværs af stuegrupperne.
- At de får øje på hinanden og mulighed for at skabe venskaber/relationer med flere jævnaldrende.
- At vi skal skabe et inspirerende miljø med sjove udfordringer, der rykker deres grænser.

Det betyder, at en del af forberedelserne til skolelivet ligger som basis"modning" på grupperne. Mens en anden del ligger i de 2 etablerede storebørnsgrupper på tværs i huset.

Når vi sammensætter et program for det sidste år, lægger vi os op ad Tænk tanken DEA (non-profit organisation, der arbejder for at styrke værdiskabelse og vækst ved at forbedre evidensgrundlaget for design og prioritering af tidlig indsats, uddannelse, forskning og innovation). De definerer skolemodenhed ud fra følgende parametre:

Kropslige elementer

- Kan **sidde stille**
- Er generelt **selvhjulpen**
- Har **finmotorikken på plads**

Socio-emotionelle elementer

- Kan indgå i **fællesskaber** og selv danne venskaber
- Udviser **robusthed** ved at kunne modtage kritik uden at tage det personligt
- **Kognitive** elementer
- Udviser **vedholdenhed** og giver ikke op, når det handler om leg og læring
- Kan **fordybe** sig i leg og læring
- Kan **modtage og forstå en kollektiv besked**
- **Faglige** elementer
- Kender **bogstaverne** og deres lyde
- Kender **tallene**

Storebørnsgrupperne starter i august med deltagelse i Kulturnatten for børn. Derfra mødes børnene 1 dag om ugen, vekslende med projekter af 1-ugers varighed, inden de skydes afsted med et brag af en cirkus forestilling.

Undervejs har de været en del følgende:

Konsolidering af grupperne – mødet med de andre fra andre grupper og de nye krav til ex. selvhjulpenhed og kollektive beskeder.

”Programmet består af følgende elementer

- Teambuilding/Natur og Idræt
- Herfra min verden går – ture lokalt – på måder og til steder der indtages på nye måder. Disse drysses ud over året.
- Cirkusuger- og forestilling.
- Værkstedsprojekt i 2 uger
- Lucia optog og historien bag
- Sproguger i 2 uger
- Besøg på og af skole og GLO folk i løbet af vinter og tidlig forår.

Det Fælles Børne-og Ungesyn er kittet i samarbejdet med skolen

Vores børn frekventerer næsten udelukkende Lyshøjskolen. Med dem har vi et forbilledligt samarbejde. De seneste år har vi arbejdet med et fælles børnesyn, som er det ”flag” vi samarbejder under, hvad enten vi er en del af glidende overgang, overleverer børn, besøger hinanden eller udarbejder den fælles ”Røde Tråd”, der gælder for overgangen mellem børnehave og skole.

Et tydeligt og fælles børnesyn i Lyshøj skoledistrikt

- Børn er selvstændige individer med værdi, og deres perspektiver er vigtige. Det enkelte barn indeholder ressourcer og udviklingspotentialer.
- Børn er vigtige aktører i deres eget liv. De kan udtrykke holdninger, og de skal lyttes til og inddrages, så de kan være medskabende i forhold til forandringer i eget liv. Børn får selvværd, motivation og handlekraft af at blive inddraget.
- Børn lærer og udvikler sig bedst i samspillet med andre. De skal indgå i inkluderende og forpligtende fællesskaber, hvor de kan indgå i sunde og positive relationer til såvel børn og voksne.
- For at kunne trives og udvikle sig skal børn have omsorg. Det er afgørende, at børnene møder en hverdag med stabile rammer, hvor de uanset situation og baggrund kan opleve tryghed, omsorg, nærvær, anerkendelse og respekt. Barnets udvikling og trivsel påvirkes af vores tilgang og sproget, vi anvender i kontakten med barnet.
- Børn er forskellige, og deres modenhed og evner er under udvikling. Børnenes behov er individuelle, og skal medtages/medtænkes når vi afvejer, hvad der i en given situation er bedst for barnet.
- Barnet skal forstås ud fra de sammenhænge, det indgår i og ud fra de betingelser det har for at handle. Barnets adfærd kan derfor ikke ses løsrevet fra vores praksis og slet Ikke løsrevet fra de rammer og regler vi sætter op for børnenes liv med hinanden.

***Det vigtigste er, at vi får nysgerrige børn med lyst til at lære
Og det får de hvis de mestrer deres liv, som man nu kan når man er 5/6 år.***

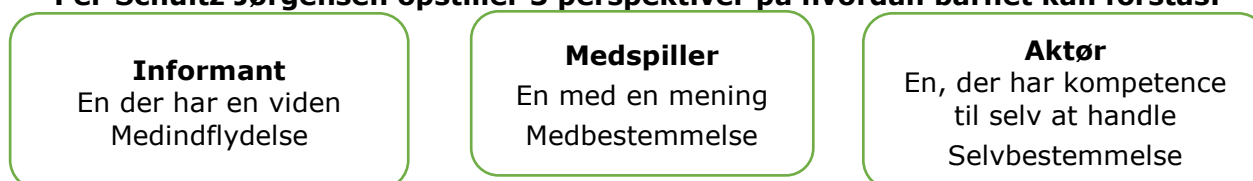

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det samlede børnemiljø skal vurderes i et børneperspektiv

Per Schultz Jørgensen opstiller 3 perspektiver på hvordan barnet kan forstås:

Fælles for de 3 er at barnet er aktør i børnehavelivet. For at børn kan være/blive det skal de voksne være i stand til at have fokus på:

- Barnets mangesidige oplevelser
- Barnets forskellige mestrings strategier
- Barnets ønsker om at opnå eller undgå
- Barnets intention bag dets handling

Og hvad kan vi så gøre for at opnå den indsigt – her en række muligheder:

- Venskabs tjek – har alle børn en god ven?
- Sætte sig på gulvet og se verden fra børns vinkel.
- Små grupper – også med 1 voksen engang imellem
- At arbejde bevidst med henholdsvis det børneinitierede og det vokseninitierede.
- Udlede børnelivet/oplevelser gennem praksisfortællinger (Bottom up).
- Arbejde med spørgeteknikker der åbner op for børns oplevelser – og altså spørge mere end selv udlede.
- LSP målinger på børns trivsel.
- Mindre tjek på børns trivsel her og nu på stuerne – evt. på udvalgte situationer
- Arbejde med læreplanens intentioner ex. "børns spor"

Se også under læreplanstemaerne **Det personlige** og **Det sociale** samt **De fysiske rammer**

Inddragelse af lokalsamfundet

Værdierne Deltagelse og Samhørighed ligger op til at bruge alt det, vi kan få fat i til at berige og udvide børnelivet – også vores lokalområde.

Børn skal opleve andre institutioner i det nære lokalområde el. i Kolding

Idræt på tværs
Den røde tråd i overgang til skole
UC Syd aktiviteter
Samarbejde omk. ferielukning m. 5 inst. i området

Børn skal opleve kulturen i det nære lokalområde el. i Kolding

Kolding Hus
Legeparken
Nicolai for børn
Geografisk Have
Musikskolen
Biblioteket

Trapholt
Kirken

Børn skal opleve lokalområdets muligheder – lige til at gå til

Skoven
Søen
Spejder husets areal
Skolens Areal
Lokale

Børn skal opleve at det helt nære fra lokalområdet kommer ind til os

Dyrepassning i weekends/ ferier
Fødselsdage
Lucia
Bedsteforældredage og fællesspisninger
Åben legeplads

Evalueringens kultur i Børnehuset Strandhuse

Vi skal **løbende refleksivt** forholde os til og dokumentere, hvordan det **pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.**

Vi skal gennem **systematik i didaktik/planlægning og evaluering**, få øje på egen og andres praksis, tænke over den og se muligheder for evt. ændringer.

Der skal være **fokus på den samlede børnegruppe såvel som det enkelte barns** trivsel og læring

Planlægning:

Model fra sprogarbejdet Sikrer at tematiseret arbejde kommer omkring alle områder – eller viser hvilke der vægtes.

SMITTE Status, mål, inklusion, innovation, tiltag, tegn og evaluering

Dokumentation/evaluering:

Dataindsamling LSP, iagttagelser, KIDS, kortlægning, kryds skemaer, konkrete opfølgings aftaler, billeder etc.

Praksisbeskrivelser Som dokumentation til forældre og analyse til os.

GLK Hurtig dagligdags refleksion

Fælles og dybde evaluering 2 gange om året/fælles/ børns "udbytte" af bestemte tiltag/aktiviteter/forløb

Pædagogisk analyse Sammenhængscirklen/tiltag etc. En gang imellem på stuemøder i forbindelse med p.møder

Børns deltagelse LSP kortlægning, SPU og redskaber fra BMV som ex. børneinterviews; Aktør perspektivet v. opretholdende faktorer; Dokumentationsdel m. billeder, foto

Kompetencehjul, relationsskemaer, Børnelinial Kortlægning og handleplaner

Kravet om offentliggørelse sikres på denne vis:

- Dataindsamling i forbindelse med Læringsledelse på hjemmesiden
- Evalueringskulturen særskilt på hjemmesiden inden dec. 2023
- KIDS Score/tilsynet på hjemmesiden
- Praksisfortællinger på AULA og i huset
- Kompetencehjul/SPU/handleplaner på enkelte børn til de respektive forældre

Dokumentation

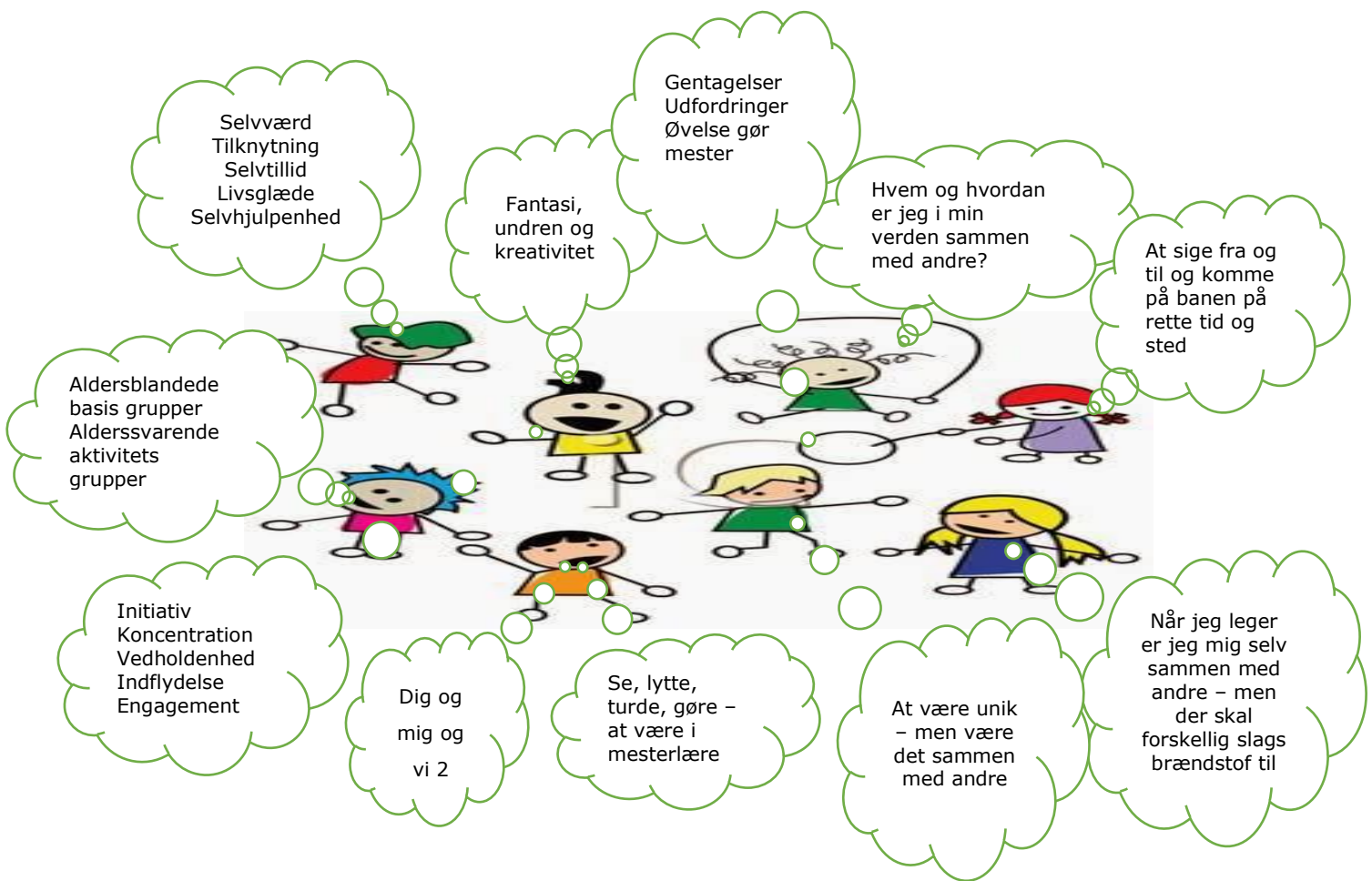
Analyse

Systematisk refleksion

Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn og kulturel baggrund.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed så alle børn udvikler engagement, livsduelighed og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Det gælder også situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering

Det er det, der sker med os og mellem os, når vi er aktivt deltagende - der gør forskellen. Vi bliver til hele mennesker sammen med andre.

Alsidige personlige kompetencer

Relationen ml. børn og voksne er asymmetrisk

Så derfor ligger ansvaret på barnet trivsel hos barnets nære omsorgs personer – som også er os det fagprofessionelle personale.

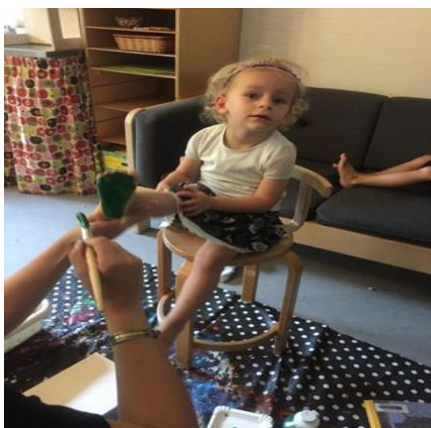
Den styrkede læreplan siger: At den pæd. praksis og børnemiljøet skal give muligheder for..	Det betyder at vi arbejder med	Aktiviteter der understøtter	Voksen-rollen	Tegn vi vil kigge efter
<p>At børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer.</p>	<p>At børn er unikke men altid forbundet i diverse kontekster</p> <p>At lære egne potentialer at kende/hvem er jeg i min verden.</p> <p>At styrke selvværd og livsglæde</p> <p>At styrke selvtillid</p> <p>At ingen følelser er forkerte. Men der er gode og mindre gode måder at håndtere dem.</p> <p>At kunne sige fra og til og mestre at komme på banen på rette tid og sted</p> <p>At vores forskelligheder er en styrke</p> <p>At mestre børnehavelivet</p> <p>Gode/stærke lege kompetencer</p>	<p>Samlinger</p> <p>Forskelligartede aktiviteter, der udfordrer forskellige sider af personlighederne</p> <p>Sætte lup på det enkelte barns historie og udvikling i børnehaven</p> <p>Nødvendige gøremål.</p> <p>Tilbagevendende kendte aktiviteter.</p> <p>Børneinitierede lege Pædagogstøttede lege</p> <p>Se, lytte, turde, gøre (mesterlæreprincipet)</p> <p>At børn gør ting selv</p> <p>Aktiviteter på kryds af alder, køn og grupper</p> <p>Alderssvarende og individuel bestemte aktiviteter</p>	<p>At kunne se hvor børnene er og guide dem med respekt og forståelse.</p> <p>Give "jeg kan" oplevelser.</p> <p>Være klar over betydningen af børnenes relationer.</p> <p>Fodre med oplevelser, der giver nyt brændstof til legen og livet</p> <p>Selv at byde ind med den man er.</p> <p>At få øje på styrkesiderne.</p> <p>Fokus på øjenkontakt i mødet med barnet.</p> <p>Redskaber fra GROW uddannelsen</p>	<p>Hvordan reagerer de enkelte børn på børnehavens samlede udfordringer?</p> <p>Hvordan bruger børnene ligheder og forskelligheder i børnegruppen?</p> <p>Har alle børn god(e) relation(er)?</p> <p>Det enkelte barns trivsel</p> <p>Hvordan tager barnet vare på sig selv?</p> <p>Hvilke følelsesmæssige reaktioner er fremherskende hos barnet?</p>
<p>At børn understøttes i samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem.</p>	<p>At udfordringer tilpasses det enkelte barn/gruppen</p> <p>At udvikle/tilbyde legeuniverser</p> <p>At inddrage børn i løsning af egne konflikter</p> <p>At børn har venner</p> <p>At børn oplever sig sete, omgivet af omsorg og støttes i</p>	<p>Fri for mobberi</p> <p>Redskaber fra børnemiljø vurderings materialet</p> <p>Stuens/husets fællesskaber og samhørighed gennem diverse aktiviteter/traditioner</p> <p>Børneinitierede lege Pædagogstøttede lege</p>	<p>At arbejde med relationer på alle planer</p> <p>At være troværdig og givende</p> <p>At aflæse, forstå, rumme og guide ud fra barnets perspektiv</p> <p>At kunne arbejde med egen selvagens</p>	<p>Fremherskende kontaktformer?</p> <p>Venskabs relationer</p> <p>Tilknytning</p> <p>Initiativ</p>

	at yde omsorg for andre		At kunne intervenere i og tilføje brændstof til lege At kunne vende ting på hovedet og prøve igen	
At børn udvikler engagement, livsduelighed og kompetencer til deltagelse i fællesskaber.	<p>At følge og udvide børns spor og tænkning</p> <p>At bygge på nysgerrighedsprincippet.</p> <p>At rammerne giver mulighed for fordybelse</p> <p>At der er plads til spontanitet såvel som kravet om vedholdenhed og at gøre ting færdige</p> <p>At give reel indflydelse i børnehavelivet</p> <p>At kunne mestre sit børnehaveliv</p>	<p>Værkstedaktiviteter</p> <p>Fortællinger, eventyr</p> <p>Musik</p> <p>Udstillinger, shows etc</p> <p>Legplads, Dybet, Junglen</p> <p>Arbejdet m. æstetiske læreprocesser</p>	<p>At være nærværende og tillidsskabende</p> <p>En tilgang af respekt, anerkendelse og ligeværd</p> <p>At være igangsætter og fange deres interesser</p> <p>Give rum og tid til at de afprøver egne ideer</p> <p>At være garant for at alle børn har adgang til fællesskaber</p> <p>Gøre brug af LSP redskaber – specielt de vinkler hvormed vi ser børnene.</p>	<p>Brug af fantasi?</p> <p>Nysgerrighed?</p> <p>Kreativitet i opgaveløsninger?</p>

Inspiration:

Susan Hart: <https://www.youtube.com/watch?v=FPAGfuB0vIs>

Eva/Dagtilbud/Styrket læreplan/alsidig personlig udvikling/livsduelighed m.m.

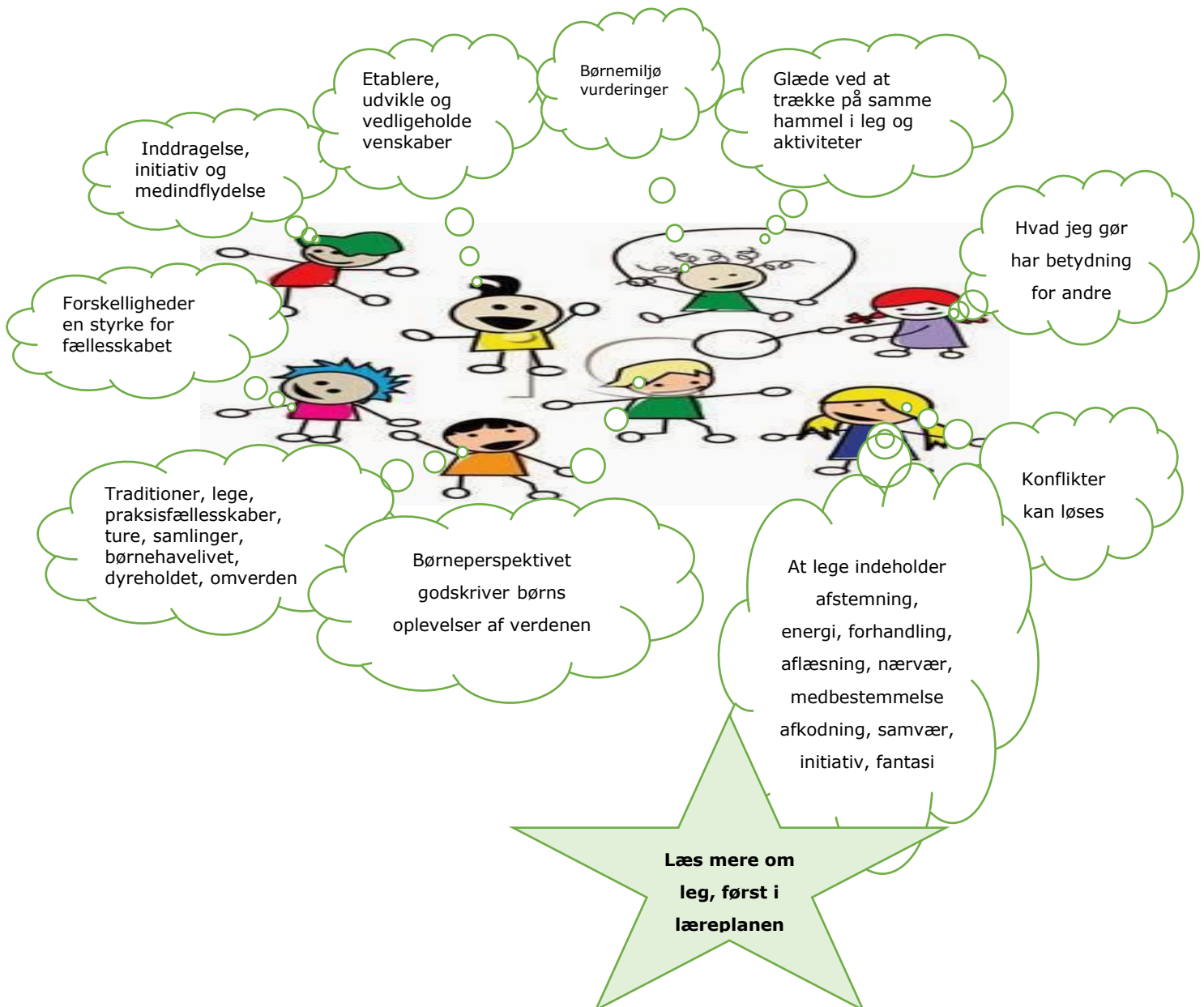
Nærhed og nærvær om noget andet end det vi prøver derhjemme....

Social udvikling

Børnehaven er stedet hvor børn møder børn og voksne, som ikke har den tætte familiære tilknytning til dem. Hovedparten af det pædagogiske arbejde ligger i arbejdet med relationerne i gruppen.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber og at alle børn udvikler empati og relationer

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource og som bidrager til demokratisk dannelse

Et læringsmiljø, der understøtter relationer, aktiviteter, lege og kontakten til omverden betyder at børn hører hjemme og kan øve indflydelse

Sociale kompetencer

Den styrkede læreplan siger at den pæd. praksis og børnemiljøet skal give muligheder for..	Det betyder at vi arbejder med	Aktiviteter der understøtter	Voksenrollen	Tegn vi vil kigge efter
<p>At alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber og relationer</p>	<p>At børn har en naturlig plads i fællesskabet - som en unik brik i helheden – hverken mere eller mindre</p> <p>Gennem inddragelse og medindflydelse at blive/være en aktiv del af husets fællesskaber.</p> <p>At omverdenen og dermed det store fællesskab inddrages i huset mindre fællesskaber</p> <p>At børns forskelligheder ses som en styrke for fællesskabet</p> <p>At deltagelse og samhørighed er 2 aktive værdier i Strandhuse</p> <p>At styrke det enkelte barns mulighed for deltagelse i leg og fællesskaber</p> <p>At etablere, udvikle og vedligeholde venskaber</p>	<p>Traditioner</p> <p>Samling</p> <p>Børneinitierede lege Pædagogstøttede lege</p> <p>Aktiviteter på tværs af alder, grupper</p> <p>Praksisfællesskabet Oprydning</p> <p>Ture</p> <p>Mødet ml. generationer og kulturer</p> <p>Inklusionsarbejdet</p> <p>Rammer der giver plads for venskaber på tværs af alder, gruppe etc.</p>	<p>Rammesættende for det gode samspil</p> <p>Rammesættende for at udvide børnelivet til andre arenaer</p> <p>Nysgerrigt at være undersøgende på børns intentioner i relationer</p> <p>Gøre brug af faglige redskaber til afdækning af venskaber, intentioner og relationer ex. KRAP</p>	<p>Børns rolle i gruppen?</p> <p>Samspillet i børnegruppen?</p> <p>Samspillet med voksne?</p> <p>Hvordan afpasser børnene deres adfærd efter omgivelserne? (i bussen, i teatret, på Trapholt)</p> <p>Initiativer?</p> <p>Hvordan håndteres at afvente på tur, lytte og være på?</p>
<p>At alle børn udvikler empati</p>	<p>Der er regler for det gode samvær.</p> <p>At vi møder andre anerkendende og respektfuldt og kan tage vare på hinanden</p> <p>At børn mødes, ses og høres for/i deres oplevelse af verden</p> <p>At børn støttes i at aflæse og reagere på andres/fællesskabets behov</p> <p>At børn mødes m. positive forventninger, det fremmer gåpåmod</p> <p>At der er tryghed og tillid i samværet med andre børn og voksne.</p>	<p>Fri for mobberi</p> <p>Lege og aktiviteter på tværs af alder, køn, interesser</p> <p>Aktiv hjælp v. konflikter</p> <p>Samarbejde m. forældre</p> <p>Børneinitierede lege Pædagogstøttede lege</p>	<p>Lydhøre og spørgende involveret i børnelivet</p> <p>Aktivt at kunne ændre børns positioner i fællesskaber</p> <p>At være til stede og hjælpe med dialogen og adfærden ex. ved konflikter</p> <p>Den anerkendende tilgang</p> <p>Anerkende egne begrænsninger og bruge kollegaer til at nuancere børneperspektivet</p>	<p>Indlevelsessevne?</p> <p>Initiativer?</p> <p>Hensigtsmæssig adfærd og sprogbrug?</p> <p>Hvordan håndterer børnene forskelligheder og ligheder?</p> <p>Barnets perspektiv for at handle.</p>

<p>At alle børn opnår redskaber til den demokratiske dannelse</p>	<p>Plads, tid og hjælp til at dyrke det gode venskab, hvor det at give og modtage går hånd i hånd</p> <p>At opleve glæde ved at lege sammen og samarbejde om opgaver og aktiviteter.</p> <p>At børn oplever at kunne klare at indgå kompromisser, forhandle og komme igennem konflikter</p> <p>At legen er inde over alle aktiviteter</p> <p>At børn oplever det der er større end dem selv</p> <p>At børn oplever at deres handlinger har betydning for andre.</p>	<p>Børneinitierede lege Pædagogstøttede lege</p> <p>Redskaber inden for børnemiljøvurderings materialet</p>	<p>At kunne se, analysere og intervenere i børnelivet</p> <p>Børnene støttes i at løse konflikter med gensidig respekt for hinanden.</p> <p>Tilrettelægge aktiviteter, hvor børn oplever glæde ved at lave noget sammen og nytten af at hjælpe hinanden</p> <p>Understøtte og initiere legefællesskaber</p> <p>Nuanceret og alsidig konfliktforståelse, der giver plads til at børn kan øve sig i at mestre faser i venskaber</p> <p>Have blik for relationer mellem børn som kan blive til gode venskaber, og understøtte at disse udvikles positivt.</p>	<p>Hvilke spilleregler er gældende i relationerne?</p> <p>Hvordan løser de konflikterne imellem sig?</p> <p>Hvad er bestemmende for deres venskaber?</p> <p>Har alle børn god(e) relation(er)?</p>
--	---	---	--	--

Inspiration
Eva/Dagtilbud/Styrket læreplan/sociale udvikling
Kari Lamers 5 delområder indenfor sociale kompetencer

Kommunikation og sprog

Mallaguzzi si'r børn har 100 sprog, men berøves de 99. Vi forsøger at bibeholde børnenes glæde ved at udtrykke sig alsidigt.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker behov og idéer, som børn kan anvende i sociale sammenhænge.

Se vores "skriv": **"Fortæl og få munden på gлед; Lyt så ørene falder af; Forstå med hjerne og krop"**. Her finder du rammen for det systematiske og bevidste sprogarbejde i Strandhuse Børnehave.

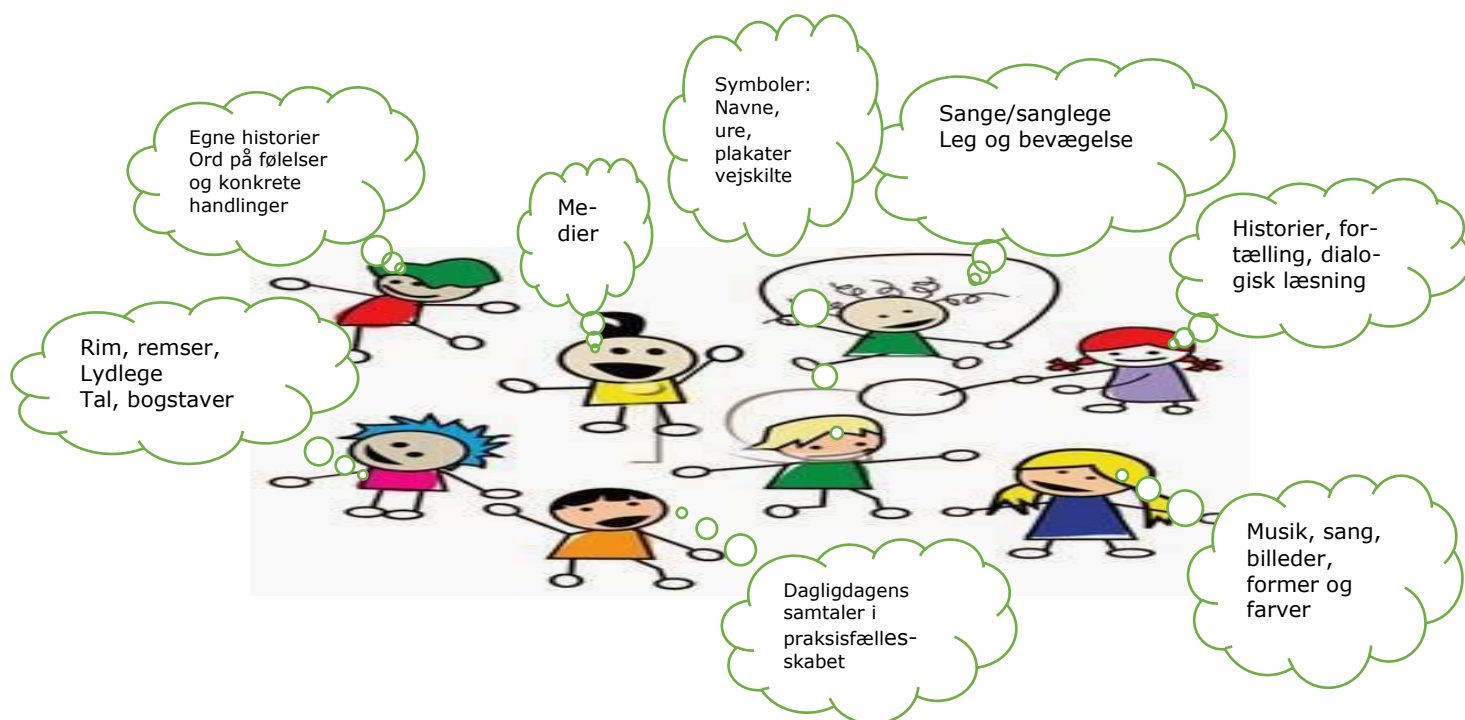
Se også Kolding Kommunes **"Ramme for sprogvurderinger på dagtilbudsområdet"**

Det sproglige læringsrum består af:

Sprogpakken intentioner/Dagtilbudsloven § 11 stk. 6

Pædagogens aktive tilgang og viden

Aktiviteter, der understøtter

Sprog er inde over alt i hverdagen og i et hvert tema.

Sprog er kit i enhver relation.

Vi arbejder bevidst med sprog/kommunikation – og nogen gange vil det decideret være vores fokuspunkt

Den styrkede læreplan siger: At det pædagogiske læringsmiljø skal give muligheder for..	Det betyder, at vi arbejder med:	Voksenrollen	Tegn vi vil kigge efter
At børn udvikler sprog, der bidrager til, at de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden	<p>At børn får et godt, nuanceret og stort sprog, der er "hængt" op på praksislæring bundet til hverdagens aktiviteter.</p> <p>At kunne udtrykke egne følelser, tanker, ønsker for at kunne forstå andres, - og at kunne sætte ord på hvad de oplever og møder i omgivelserne.</p> <p>At børn opfordres til sproglig kreativitet ved at udtrykke sig på mange måder og ved hjælp af forskellige kommunikationsmidler og former.</p> <p>At kunne anvende, forstå og respektere forskellige former for sprog som kropssprog, mimik, tegnsprog, billedsprog, skriftsprog og talesprog.</p> <p>At støtte og udvikle børns interesse og nysgerrighed forhold til tegn, symboler, bogstaver og tal</p>	<p>Gribe, forstå og understøtte essensen i børns kommunikation</p> <p>Sprogfaglig viden skal være up to date.</p> <p>Bruge et nuanceret, korrekt sprog, som fremmer kontakt, forståelse og samarbejde, og som udvider børnenes sprog- og begrebsverden.</p> <p>Lære børnene at bruge sproget til at kunne sige til og fra på en måde, der ikke virker krænkende på andre.</p> <p>Fokus på at den daglige kommunikation finder sted barn/barn og barn/voksen imellem og at der er den nødvendige kvalitet</p> <p>At være til stede, intervenere, give metoder og redskaber</p> <p>Samarbejde og videns dele med husets sprogpædagoger og tale/høre konsulenten.</p> <p>Gennem dagligdagens samvær og fælles metoder at spotte behovet for sprogvurdering</p> <p>Sikre at de nødvendige handleplaner bliver udarbejdet og delt med forældre</p>	<p>Impressiv/ekspressiv sprogforståelse.</p> <p>Hvordan bruger de deres sprog til kommunikation?</p> <p>Hvad er deres fortrukne form?</p> <p>Acceptabel sprogbrug?</p> <p>Mundmotorik?</p> <p>Sammenhæng ml. sprog og motorik?</p> <p>Ro til at lytte til andre og selv bringe sig på banen?</p> <p>Kollektive beskeder?</p> <p>Ordforråd, syntaks og grammatik?</p> <p>Sammenhæng ml. adfærd og den sproglige formåen?</p> <p>Fysiske forhindringer?</p> <p>Er de optaget af/forstår de en oplæst historie?</p> <p>Tids- og talbegreber?</p> <p>Hvordan får de fat i begreberne?</p> <p>Nysgerrighed?</p> <p>Eksperimenter?</p>
At børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker behov og idéer, som børn kan anvende i sociale sammenhænge.	<p>At bibeholde børns glæde ved at udtrykke sig alsidigt.</p> <p>At de har et nuanceret og korrekt sprog, som fremmer forståelse, kontakt og samarbejde</p> <p>At skabe, gribe og udvikle dialoger og pladsen til disse</p>	<p>Være stærke rollemodeller for børnene i hverdagen ved at sætte sprog på relationer, følelse og fælles oplevelser. Give rum og tid for børnene til at gøre det samme.</p> <p>Være ekstra opmærksomme på eget sprog voksen og voksen imellem.</p>	<p>Hvor nuancerede er deres udtryk?</p> <p>Griber de det der sker og brygger videre på f.eks. på gyngen etc.</p> <p>Aflæser og reagerer børnene på</p>

	<p>At der er opmærksomhed på at de børn, der ikke af sig selv indgår i samtaler og lege bliver en del af fællesskaber, der understøtter evnen til at kommunikere bredt.</p> <p>At der er overensstemmelse mellem krop og tale</p> <p>At værdien af at lytte er lige så stor en del af kommunikation som det at udtrykke sig.</p>	<p>Brug af mangesidige sproglige aktiviteter</p> <p>Kæde traditioner kædes sammen nye strømninger.</p> <p>Tilrettelægge målrettede sprog- og legeforløb efter børnegruppens behov og kompetencehjulets "visning".</p>	<p>kropssprog og tonefald?</p>
--	--	---	--------------------------------

Inspiration

Malagussi/Reggio Emilia

Et barn har mange sprog; men frarøves de 99.

Tomacello

Gennem aktiv deltagelse sammen med andre og ved at bygge på børns medfødte evne til kommunikation understøttes sprogtilegnelsen.

Vigotsky

Børn konstruerer deres sprog og deres verden ved at øve sig, eksperimentere med forskellige sproglige udtryk

Praksisfortælling

En forunderlig verden at komme til at beherske – også gennem sprogliggørelse....

Pædagogen snakker med børnene om hvad det vil sige at være skallet. En dreng siger: "Min Oldefar var skallet. Det hår det blæste bare af en dag og så sad det oppe i træerne. Han var altså også skallet, da han døde".

Krop, sanser og bevægelser

Kroppen er barnets primære kilde til læring. Børn "ser" med hænderne og oplever gennem kroppen

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer mange forskellige måder at bruge kroppen på.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop. Herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse

Bevægelse i alle former gennem leg

"Dybet"/
Puderum
til det
vilde
indendørs

Wellness
massage
og Yoga –
helt ned i
kroppen
oplevelser

Legepladsen giver
lange haser og
sved på panden
og ro i hovedet

Alsidig
bevægelses
muligheder

"Junglen" med
ro til de stille
krops -lige

Ude og inde
taler til
forskellige
bevægelses
former

Sanse
oplevelser til
samtlige
sanser

At kunne
afstemme
sin krop
efter
forholdene
giver
velvære og
mestring

"Idræt på
tværs" –
idrætslege i
"rigtige
idrætsrum

Kropsbevidsthe
d Selvhjulpen
Sundhed
- giver en
stærk krop, der
kan bruges til
noget

Børn skal have en stærk, udholdende og bevægelig krop som basis for deres gøren og væren i verden.

Krop og bevægelse

Den statslige styrkede læreplan siger: At det pædagogiske læringsmiljø skal give muligheder for..	Det betyder at vi skal skabe rum for	Aktiviteter der understøtter	Voksenrollen	Tegn vi vil kigge efter
<p>At opleve glæde ved at bruge kroppen i aktivitet og i ro</p>	<p>At der er plads og rum til at bevæge sig ude såvel som inde</p> <p>At det er sjovt at bevæge sig: tumle, kravle, løbe etc</p> <p>At børn oplever glæde og stolthed ved alt det man kan bruge sin krop til</p> <p>At de selv sætter grænser for hvad de vil være med til</p> <p>At de får en stærk krop med udholdenhed bevægelighed der ikke "spænder ben" for dem</p> <p>At deres finmotoriske færdigheder gør dem selvhjulpne</p>	<p>Idræt på Tværs</p> <p>Ture Cykelture</p> <p>Wellness Massage/berøring</p> <p>Yoga</p> <p>Kobbelskoven, lokalområdets legepladser.</p> <p>Fodbold</p> <p>Tumlelege/vilde lege/bevægelseslege og boldspil "Junglen" og "Dybet"</p> <p>Gymnastik</p> <p>Sportspladsen</p> <p>Legeplads m. forskellige muligheder</p> <p>Stuens indretning</p> <p>Afskærmning</p> <p>Sæder og puder m. kugler/luft</p>	<p>Igangsætter</p> <p>Signalere glæden og lysten til at bevæge sig</p> <p>Støtte børns naturlige bevægeglæde</p> <p>Skubbe på og motivere</p> <p>Opmærksom på deres signaler</p> <p>Sikrer at gruppen deltager i Idræt på Tværs.</p>	<p>Hvordan ser de ud når de bruger kroppen?</p> <p>Er det naturligt for alle vores børn at være vilde med at bevæge sig?</p> <p>Afstemmer de deres bevægelser efter forholdene?</p> <p>Motorisk integritet</p>
<p>At udforske og eksperimentere med mange måder at bruge kroppen på</p>	<p>At der er mulighed for alsidig brug af kroppen</p> <p>At det fysiske rum ude og inde skal give forskellige udfoldelsesmuligheder og oplevelser</p> <p>At de kan afpasse deres kropslighed efter forholdene</p>	<p>Ture til mange forskellige miljøer</p> <p>Sanseture i naturen/ årstidsbestemte ture</p> <p>Idrætslege Bevægelsessange</p> <p>En legeplads med udfordringer i mange planer</p>	<p>Viden om barnets naturlige udviklingskurve</p> <p>Viden om grundmotorik</p> <p>Skabe, udvælge og sætte den ramme der hele tiden udfordrer</p> <p>Kunne aflæse hvad barnets har brug for</p> <p>Samarbejde m. fys./drage læring af den faglighed.</p>	<p>Grov- og finmotorik</p> <p>Kropsbevidsthed</p> <p>Bevægemønstre</p> <p>Balance</p> <p>Retningsfornemmelse</p> <p>Udholdenhed</p> <p>Motoriske færdigheders indvirken på andre områder</p>
<p>At børn bliver fortrolige med deres krop:</p>	<p>At styrke børns kropsbevidsthed og forståelse af egen og</p>	<p>Hvad kan min krop/hvad kan jeg med min krop?</p> <p>Kostpolitik</p>	<p>Bruge forældres viden om børns tidlige opvækst</p>	<p>Sund udstråling</p> <p>Harmonisk adfærd</p> <p>Fravær af sygdom</p>

<p>kropsbevidsthed, sanser og sundhed</p>	<p>andres kroppe generelt</p> <p>At de bliver fortrolig med kropslige udtryk, mimik etc.</p> <p>At de 3 grundsanser (det taktile, vestibulær- og labyrintsansen) kommer i spil</p> <p>At de øvrige sanser (syn, hørelse, lugt og smag) bevidst inddrages i dagligdagen</p> <p>At være opmærksomme på kroppens signaler, tage vare på egen sikkerhed og føle sig veltilpas.</p> <p>At indtryk og udtryk kan bearbejdes</p> <p>At der er fokus på sunde madvaner</p>	<p>Sundhedspolitik</p> <p>Legeplads</p> <p>Dyreholdet</p> <p>Hygiejne</p> <p>Sansemotoriske oplevelser med dej, ler, modellervoks, sand og smadder, kimsleg, bare tæer på forskelligt underlag</p> <p>Af- og påklædning, tegning, perler, klippe og klistre.</p>	<p>Sikre den sunde mad og den gode hygiejne hos os</p> <p>Være rollemodeller med mad og bevægelse</p> <p>Sundheds- og motorik faglig viden bruges aktivt og forebyggende for senere "fejludvikling".</p> <p>Vidensdeling med motorik pædagogerne og vores fysioterapeut fra PPR</p> <p>Opmærksom på deres signaler</p>	<p>Selvhjulpethed</p> <p>Er der noget sansemæssigt/fysisk, der beforder eller hindrer dem?</p> <p>Sanseintegration?</p>
--	--	--	--	---

Krop sanser og bevægelse er meget alsidigt, og vi bestræber os på at give børnene så mange forskellige kropslige oplevelser som muligt

Natur, ude liv og science

Lad os fortabe os i bålets flammer, vandets rislen, vindens raslen, havets uendelighed, lysets virkning

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen; som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen og som giver børnene en begyndende forståelse for bæredygtig udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge – herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Naturen og udelivet giver stærkere krop, færre konflikter, mere ro, større kreativitet, bedre koncentration – så det er bare med at få fingrene ned i det!

Natur, ude liv og science

Den styrkede læreplan siger: At det pædagogiske læringsmiljø skal give muligheder for..	Det betyder, at vi arbejder med	Aktiviteter der understøtter	Voksenrollen	Tegn vi vil kigge efter
<p>at børn får konkrete erfaringer med naturen og udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen</p>	<p>At krop, sanser, fantasi og nysgerrighed er elementer i udelivet så vi ude af lyst og ikke af pligt</p>	<p>Den aktive og selv-igangsættende legeplads i al slags vejr og hver dag</p> <p>Strabadse- tumle-og sanseture</p> <p>Udflugter til skov, strand, søer og vandløb.</p> <p>Kroppen i naturen</p> <p>Det frie rum og oplevelse i forskellige biotopformer</p> <p>Bringe naturen med hjem og ind (frugter, afgrøder, udsmykning, bearbejdning)</p> <p>Leg med jord, sand, vand, sne.</p> <p>Bål mad</p> <p>IT som videns central</p> <p>Bøger og materialer</p>	<p>Igangsættende foregangsmænd og kvinder, der selv kan li' det i al slags vejr</p> <p>Sætte rammen for forskelligartede tilgange til udelivet</p> <p>Lade børn vende tilbage til kendte steder</p> <p>Tilskynde og underbygge deres oplevelser</p>	<p>Børn der er i gang udenfor - af sig selv og sammen</p> <p>Hvordan bruger børnene naturen?</p> <p>Hvordan "håndterer" de naturen (rører, smager, triller, er stille, råber, lytter, graver etc....)</p> <p>Børnenes aktivitets niveau</p>
<p>At børn har mulighed for at opleve egen forbundenhed med naturen</p>	<p>At opleve den sfæriske sans og finde roen i noget der er større end én selv</p> <p>Naturen skal primært ses, høres, lugtes og mærkes og begribes således at den prentes ind i deres liv og giver dem glæden fremover</p>	<p>Naturen med ind i huset</p> <p>Legepladsens mange rum</p> <p>Årstidernes skiften: hyben, høst, brombærture, drageflyvning</p> <p>Værkstedsmaterialer med ud/natur ind i værkstedet</p> <p>Forundringssteder</p> <p>Ligge i skovbunden og kigge op i himlen</p>	<p>Lade børn vende tilbage til kendte steder</p> <p>Give dem ro til væren</p>	<p>Hvad laver de derude?</p> <p>Hvilken indvirkning har forskellige biotoper på dem?</p>
<p>At børn oplever en begyndende forståelse for bæredygtig udvikling</p>	<p>At de får en begyndende fornemmelse for deres egen indflydelse på jordklodens trivsel</p>	<p>Biologi/zoologi/ flora og fauna ture og ude liv i forskelligartet natur</p>	<p>Sætte rammerne for hvordan vi håndterer vores affald</p> <p>Ingen moraliserende -</p>	<p>Antallet af spørgsmål</p>

	<p>At få oplevelser med og indsigt i vores dyrs levevis, og lære at behandle dem med omsorg og respekt.</p> <p>At grundelementerne jord, vand, ild og luft danner basis for udepædagogikken</p>	<p>Dyrehold fodring og pasning af vores dyr.</p> <p>Genbrugs aktiviteter</p> <p>Skovsvinature i skov og omkring vores hus</p>	<p>blot regler for adfærd</p>	
<p>at børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så de får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge – herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.</p>	<p>At vores ude liv er dybt forbundet med fordybelse og eksperimenteren... både kropsligt og naturvidenskabeligt</p> <p>At opleve årstidernes skift og sammenhænge i plante- og dyreriget</p> <p>At få oplevelser med teknologiske redskaber</p> <p>Den matematiske opmærksomhed har vi p.t. lagt ind under sprog og kommunikation.</p>	<p>Ild, vand, luft og jord aktiviteter</p> <p>Kompost</p> <p>Ormefarm</p> <p>Systematisere, inddele samle, sprede etc.</p> <p>Kompas, vægte, GPS etc.</p> <p>"Naturdyr" insekter, orm, snegle, haletudser og krabber</p> <p>Respekten for dyr og planter som værdifulde liv.</p>	<p>Ansvar for at materialerne i bred forstand er på deres plads</p> <p>Indhente nødvendig viden via kurser, litteratur, computer etc.</p> <p>Kunne fodre dem med undren og viden og stille de åbne spørgsmål</p> <p>At kunne gå fra det konkrete til det abstrakte og guide børnene i det</p>	

Inspiration

Nordea fonden: Betydningen af dagtilbudsarbejdet med børn i naturen
Eva/Dagtilbud/Styrket læreplan/Natur, ude liv og science
Grønne Spirer
Patrick Grahn og "Ute på dagis"

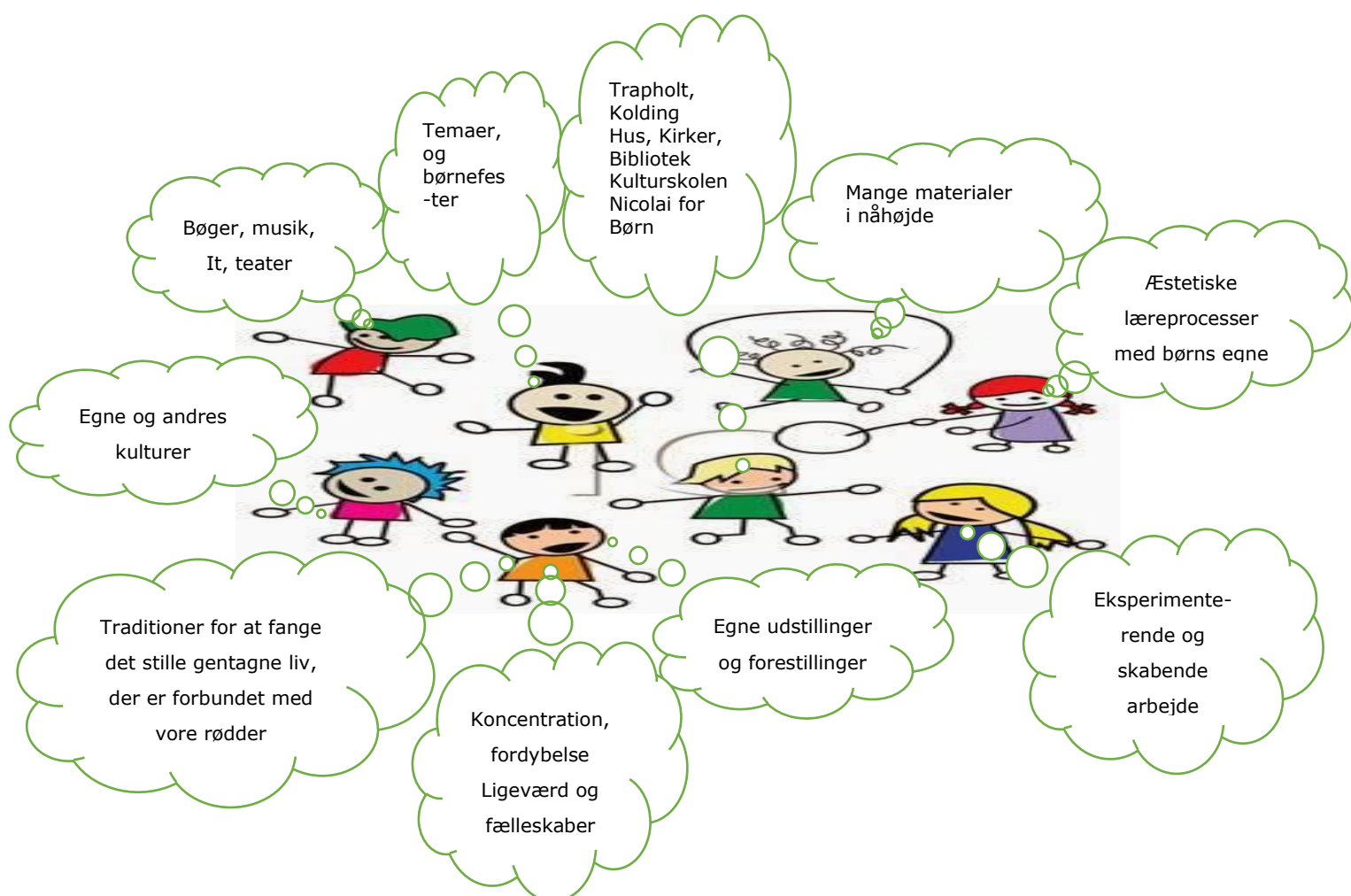
Kultur, æstetik og fælleskab

Indtryk, udtryk og fælleskab

Kultur skabes i en smeltedigel af traditioner af kulturel og historisk oprindelse, indtryk fra omverdenen og vores egen skabertrang

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne, andres kulturelle baggrunde, normer og værdier

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser - både som tilskuer og aktive deltagere - som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed. Og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kultur bringer barnets mangeartede sprog i spil med det talte sprog – jo rigere vi kan gøre barnets kulturelle platform des rigere udtryks muligheder.

Kulturelle udtryksformer og værdier

Den styrkede læreplan siger: At den pæd. praksis og børnemiljøet skal give muligheder for..	Det betyder at vi arbejder med	Aktiviteter der understøtter	Voksenrollen	Tegn vi vil kigge efter
at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne, andres kulturelle baggrunde, normer og værdier	<p>At inspirere børn til at dykke ned i forskellig former for specifikke kulturoplevelser i huset, i nærområdet og i verden udenfor.</p> <p>At forankre børn i den kulturelle og historiske verden, de er en del af.</p> <p>At arbejde med kulturarv for 3-6 årige.</p> <p>At der er adgang til litteratur, musik, teater og billeder.</p> <p>At vi er nysgerrige på de forskelligartede kulturer, vi mødes med i dagligdagen.</p>	<p>Trapholt, Kolding Hus, kirker, muséer, biblioteket</p> <p>Tilbagevendende årstidsbestemte traditioner</p> <p>Temaer, traditioner og børnefester</p> <p>Bøger tilgængelige</p> <p>Fredagssamling på Savannen.</p>	<p>Formidlingslyst</p> <p>Opsøgende</p>	<p>Deltagelse</p> <p>Samhørighed</p> <p>Fællesskabers styrke?</p> <p>Nysgerrighed</p>
at børn får mange forskellige kulturelle oplevelser - både som tilskuer og aktive deltagere - som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed.	<p>At temaer, drama, musik, dans og værkstedsarbejde giver børnene blod på tanden til se muligheder og eksperimentere videre med deres personlige udtryk</p>	<p>Udstillinger i huset.</p> <p>Cirkus for de store</p> <p>Teater/Nicolai for Børn</p> <p>Enkelte instrumenter tilgængelige</p> <p>Junglen" til drama, rytmik, dans og fælleslege.</p>	<p>Inspirator</p> <p>Igangsætter</p> <p>Bringe egne interesser og kæpheste med til børnenes univers</p> <p>Klargøre/visualisere ideer f.eks billedkunst, maleri, portrættegning, keramik...</p>	<p>Måltettedhed?</p> <p>Interesse?</p> <p>Fordybelse, Koncentration</p> <p>Hvor henter de deres inspiration henne/fra?</p> <p>Fantasi? Kreativitet?</p> <p>Udtryksformer? Er der nogen foretrukne?</p> <p>Motorik og udfoldelse</p> <p>Er der afsmittende effekt?</p>
Og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier	<p>At så mange materialer som muligt er i nåhøjde</p> <p>At børnene lærer selv at omgås vores materialer</p> <p>At de får kendskab til mange materialer og metoder</p>	<p>Værkstedsaktiviteter (billeder, formgivning) i kælder, på stuen el. udenfor</p> <p>IT</p> <p>Naturen ind og værkstedet ud</p>	<p>Inspiration</p> <p>Ramme for fordybelse</p> <p>Øje for og vilje til at følge børnenes spor</p> <p>Give fri proces men også styre, sætte rammen og danne basis for børns</p>	<p>Æstetik?</p> <p>Form og farver?</p> <p>Produkt eller procesinteresset?</p> <p>Går de selv i gang?</p> <p>Fantasi? Kreativitet?</p>

	At børnene er aktive i skabende processer for dem selv og sammen		kreativitet og nytænkning At forstår betydningen æstetiske læreprocesser og dermed aflære gamle vaner og tillægge sig nye	Koncentration
--	--	--	--	---------------

Teoretiker i læreplansarbejdet – her samlet.

Tomacello

gennem aktiv deltagelse sammen med andre og ved at bygge på børns medfødte evne til kommunikation understøttes sprogtiltagelsen.

Vigotsky

børn konstruerer deres sprog og deres verden ved at øve sig, eksperimentere med forskellige sproglige udtryk

Teorien om Nuzo/Vygotski – vores nærmeste udviklingszone.

(Man skal kravle før man kan gå)

Dion Sommer

Bottom up lærings princip. Børneperspektivet skal godskrives. Hverdagslivet er i centrum og skal dokumenteres

Berit Bae og Anne Lise Scibbye og anerkendelse i praksis

Gode, konstruktive og varme relationer styrker børns selvfølelse og oplevelser ind i fællesskaber

Patrick Grahn og "Ute på dagis"

10 gode grunde til at bruge naturen og udelivet

Bente Pedersen/Anne Brodersen

Grundmotorik og sanser

Stern

Hans domæne tænkning om det lille barns opfattelse af verden og evne til at svare tilbage på udfordringer. Domæner vokser og eksisterer og udvikler sig sammen. De fleste børn (og voksne) er i flere domæner samtidigt.

Malagussi/Reggio Emilia

Et barn har mange sprog; men frarøves de 99

Vi har så mange måder at kommunikere på ikke bare med det talte sprog

Howard Gardners

Teori om de mange intelligenser. Vores forskelligheder betyder at der skal mange vinkler til for at ramme alle

Etienne Wenger: Læring i praksisfællesskabet/mesterlæreprincippet

Vi lærer ved aktivt at deltage i meningsfulde aktiviteter som den vi er sammen med andre.
Begrebet perifer legitim deltagelse

Hans Henrik Knoop og Csikzentmihalyi

Teorien om at være i det rigtige flow

(Balance ml. kendt og ny viden; ml. at kede sig og blive udfordret)

Kari Lamer

Hendes forskning om **børns sociale kompetencer** – at dele forståelsen af sociale kompetencer op i 5 underopdelinger nuancerer vores forståelse af styrke sider og udfordringer.